

Školní vzdělávací program MŠ Štíty

„Učíme se hrou“

Platí od 1.9.2022

Obsah

- 1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE
- 2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
- 3) PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ
- 4) ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ
- 5) CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU „UČÍME SE HROU“
- 6) VZDĚLÁVACÍ OBSAH
- 7) EVALUAČNÍ SYSTÉM MŠ

1. Identifikační údaje o škole

Název a sídlo školy	Základní škola a mateřská škola Štíty, okres Šumperk, Školní 98, 789 91 Štíty (sídlo MŠ – Školní 85, 789 91 Štíty)
Zřizovatel	Město Štíty
IČO	60341793
ředitel	Mgr. Ilona Haasová (583 440 166, 601 525 269) reditel@zsstity.cz
email	ms@zsstity.cz
Telefon	588 881 915, 725 363 912
Typ MŠ	MŠ s celodenní péčí
Kapacita	81 dětí
Zpracovala: ŠVP PV	Zástupce ředitelky pro předškolní vzdělávání Bc. Zuzana Straková a kolektiv „Učíme se hrou,,
Schválila:	Mgr. Ilona Haasová, ředitelka školy
Platnost dokumentu	od 1.9.2022
Číslo jednací	ZŠMŠ/262/2022

2. Charakteristika mateřské školy ve Štítech

Městečko Štíty leží v malebném kraji na prudkém svahu, v úpatí Orlických hor. Okolní krajina je kopcovitá, z velké části zalesněná a prozatím málo zdevastovaná.

V roce 1996 byla budova rozšířena a zrekonstruovaná. V roce 2017 dostala budova novou střechu a fasádu zdobenou pastelkami.

Budova má dvě podlaží. V přízemí jsou tři herny s příslušenstvím a šatnami dětí, společná jídelna s výdejnou a sociální vybavení pro zaměstnance. Ve druhém podlaží jsou tři ložnice, kancelář, sklady, tělocvična a sociální zařízení. Malý půdní prostor je využíván jako místnost s plynovými kotli. Celá budova je vytápěna plynovým topením.

Za budovou mateřské školy stojí malý domeček, který slouží z části, jako dílna a k ukládání hraček pro hry venku v další části se nachází vybudovaný vyhřívaný krytý bazén.

Vedle hlavní budovy byl postaven dřevěný altánek, který je využíván pro hry dětí při pobytu venku i za nepříznivého počasí.

Mateřskou školu obklopuje poměrně velká zahrada s nerovným svahovitým terénem a s ovocnými stromy. Pro hry venku byly vybudovány tři hrací koutky s pískovišti zaopatřeny sítí, průlezkami, houpačkami a skluzavkami. Dále hřiště s mantinely pro míčové hry a malá chatka sloužící dětem jako domeček. Zahrada je obehnána pletivovým plotem. Brána vchodu do areálu mateřské školy je uzamykatelná. Současný stav budovy je dobrý.

Od 1. 1. 2011 byla Mateřská škola sloučena se Základní školou Štíty. Nyní pod názvem Základní škola a mateřská škola Štíty. Mateřská škola je škola s celodenní péčí.

Cílem MŠ je podmětne prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku v souladu se zájmy rodičů, školy i města. O svých činnostech a akcích informujeme veřejnost, podílíme se na kulturním dění města, spolupracujeme se Základní uměleckou školou, Základní školou, Domovem důchodců, městským úřadem ad. Dále pak se Speciálně pedagogickým centrem při škole Viva Šumperk.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky (vybavení)

Každá ze tří heren je vybavena koberci a nábytkem jejichž uspořádání vyhovuje individuálním i skupinovým činnostem dětí. Dvě třídy jsou vybaveny menšími stolečky a židlemi a ve třídě předškolních dětí je nábytek větší. Skřínky jsou většinou otevřené a snadno přístupné všem dětem. Z vyšších poliček je dětem na požádání vždy podáno o co žádají.

Ve třídě je i několik hracích tematicky založených koutků např. kadeřnictví, kuchyňka, pokojíček, ve třídách je interaktivní obrazovka či přenosné interaktivní zařízení.

Vybavenost hračkami je dobrá. Zpravidla jsou třídy doplňovány o další didaktické pomůcky, encyklopedie, knížky a hračky dle možností školy.

V druhém podlaží se nachází tři podkrovní ložničky. Každé dítě má své stabilní lůžko. Praní a žehlení lůžkovin pravidelně probíhá v MŠ. Ve druhém patře se též nachází velmi dobře vybavená tělocvična – mimo základní vybavení se zde nachází také horolezecká stěna.

V budově jsou nové kvalitní vchodové (a zadní únikové) plastové dveře opatřené bezpečnostním kamerovým systémem.

Zahrada MŠ je využívána celoročně. Děti mají na zahradě prostor pro výtvarnou činnost, zahrada je též vybavena prvky, které umožňují pohybové aktivity po celý rok. Na zahradě je prostor pro sáňkování a bobování. Jsou zde i altánky pro hru dětí za nepříznivějšího počasí. Veškeré vybavení zahrady splňuje bezpečnostní předpisy

Záměr : - odstranění zbývajících překážek, které brání dětem v lepší dostupnosti hraček.

Životospráva

Stravu v MŠ zajišťuje školní jídelna při Základní škole. Strava je pestrá, vyvážená též i nápoje. Děti se do jídla nenutí. Děti mají během celého dne možnost nápojů. Ve třídách mají koutek s vlastními hrníčky a nápojem a při pobytu venku dětem slouží připravené nerezové várnice s kohoutky a skleničky. Děti se v případě potřeby sami obslouží a použité nádobí odloží na připravené místo.

Za příznivého počasí tráví děti venku dvě hodiny. K pobytu venku se využívá školní zahrada, blízký park nebo procházky po lese. V době odpoledního odpočinku mají děti s menší potřebou spánku možnost se věnovat klidným činnostem. Denní režim lze přizpůsobovat aktuálním okolnostem (divadlo, výlet apod.)

Záměr : - dodržovat dobu pobytu venku

Psychosociální podmínky

Rodiče se svými dětmi mají možnost navštěvovat Mateřskou školu ještě před samotným nástupem do MŠ a postupně se tak adaptovat na nové prostředí. Všichni zaměstnanci přistupují citlivě nejen k dětem, ale i k rodičům a sobě navzájem. Jsou vstřícní a komunikativní. Učitelky reagují přirozeně, respektují potřeby dětí, vyhýbají se negativním slovním komentářům, přiměřeně pozitivně oceňují. Učitelka oslovuje každé dítě křestním jménem, má zjištěno, jak mu doma říkají. Děti dospělým důvěřují, podílí se na stanovení společných pravidel soužití ve třídě. Učitelka plánuje jednotlivá témata a činnosti, tak aby byla pro děti zajímavá a přiměřeně náročná.

Všichni zaměstnanci se snaží o vytváření pozitivní atmosféry. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se pěstuje vzájemná důvěra a tolerance. Učitelka volí vhodné metody a formy práce odpovídající věku dětí.

Záměr: - vytvářet takové podmínky, aby se děti cítily dobře a bezpečně.

Organizace

Denní režim v MŠ je velmi pružný a umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí v MŠ. Spontánní i řízené činnosti jsou v denním programu vyvážené a to i včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Plánování činností probíhá podle zájmu a potřeb dětí a rodičů. Děti mají pro práci dostatek času nebo mají možnost si práci dokončit později. Pedagogové se snaží plně věnovat všem dětem a rozvíjí jejich vzdělávání. Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního rámcového programu a v případě výletů, exkursí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

Záměr: - zajistit dostatečnou bezpečnost při všech činnostech v MŠ

Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí

- 6:00 – 9:00** Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovnícím do třídy, spontánní hravé a pohybové aktivity, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, didakticky zacílené činnosti individuální, skupinové, frontální, situační a prožitkové učení, jazykové chvíle, smyslové hry, výtvarné a hudební činnosti, relaxační chvíle.
- 9:00 – 9:30** Osobní hygiena, dopolední svačina
- 9:30 - 11:30** Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost. Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, pobyt venku
- 11:30 -12:15** Oběd a osobní hygiena dětí
- 12:15 -14:00** Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
- 14:00 -14:30** Odpolední svačina, osobní hygiena
- 14:30 -16:00** Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

Řízení mateřské školy

Zřizovatelem a provozovatelem je Město Štítý.

Ředitel Základní školy a Mateřské školy Štítý sídlí v budově ZŠ.

Vedením mateřské školy je pověřena zástupkyně ředitelky pro MŠ, která zpracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními kolegy. Zapojuje zaměstnance do vedení mateřské školy, podporuje vzájemnou důvěru a toleranci. Současně podává přesné a pravdivé informace, problémy a konflikty řeší včas a kultivovaným způsobem, motivuje zaměstnance a podporuje jejich tvořivou práci. Na tvorbě a úpravách na ŠVP pracuje pedagogický sbor společně. Pedagogové i provozní zaměstnanci mají stanovenou pracovní dobu a náplň práce.

Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují vedoucí učitelka a pět učitelek, všechny učitelky mají odpovídající kvalifikaci. Pedagogové mají možnost sebevzdělávání. Formou různých školení, workshopů, studií pedagogické literatury a časopisů, které ZŠ a MŠ pravidelně odebírá apod.

Mateřská škola také velmi úzce spolupracuje se speciálně pedagogickým centrem při škole Viva v Šumperku a zajišťujeme vyšetření logopedem a následnou nápravu řeči přímo v MŠ.

Škola nabízí zprostředkování vyšetření v PPP v případě, že mají rodiče potřebu konzultovat s odborníkem výchovné obtíže dítěte nebo v případě, že jejich dítě není zralé na školní docházku.

Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je výborná. Rodiče se zapojují do aktivit MŠ, jsou vstřícní a podporují MŠ. Pedagogové se snaží maximálně vycházet vstříc rodičům a naopak.

Rodiče mají možnost sledovat dění a informace týkající se MŠ na nástěnce v prostoru chodby nebo na internetových stránkách Základní školy a mateřské školy či každodenní komunikací s pedagogy.

Velmi aktivně spolupracují při organizovaných akcích. Rodiče jsou vždy o všem dostatečně a včas informováni formou webových stránek, nástěnek v MŠ či osobně třídními učitelkami. K učitelkám projevují důvěru, vstřícnost, mytáknost a chráníme jejich soukromí.

4. Organizace vzdělávání

V mateřské škole jsou tři třídy. Děti jsou do tříd zpravidla rozdělovány dle věku tak, aby si na sebe kolektiv zvykl a dokázal společně kooperovat i po nástupu do ZŠ. Třída je naplňována do počtů s platnými předpisy. Příchod dětí do mateřské školy je časově omezen (6:00 – 8:00). Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Denní řád vychází z potřeb dětí a konkrétních situací s respektem zachování intervalů mezi jednotlivými podávanými jídly. Odpočinek dětí vychází z potřeby dětí. Děti ve věku 3-5 let pravidelně odpočívají na lehátkách a děti v předškolním věku relaxují po dobu čtené pohádky a poté si mohou volit různé klidové činnosti tak, aby nerušili spící děti.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitele školy, která určuje kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy. Úplata za předškolní vzdělávání je určena na každý školní rok a je specifikována ve směrnici ředitele školy. Po přijetí dítěte, zavede vedoucí učitelka mateřské školy každému dítěti spis, ve kterém jsou uloženy veškeré dokumenty, které mateřská škola o dítěti má k dispozici. Zvláštní důraz je kladen na Evidenční list a na dokladu o vyzvedávání dítěte z mateřské školy (zmocnění).

5. Charakteristika vzdělávacího programu „Učíme se hrou“

Základem pro vytvoření tohoto kurikula je Rámcový program předškolního vzdělávání, který byl vydán Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze.

Cíle a obsah předškolního vzdělávacího programu "**Učíme se hrou**" směřují mateřskou školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí, byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě písemné přihlášky potvrzené dětskou lékařkou a rodiči, nebo jejich právoplatnými zástupci. Vzdělávací program je určen dětem zpravidla od 3 do 6 let. Je možné přijímat i děti od dvou let jejich věku. V případě, že má dítě odklad školní docházky, jsou mu vytvořené podmínky pro vzdělávání. Hlavní činností dětí v mateřské škole je **hra**.

Formy vzdělávání: vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.). Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou i hromadnou formu vzdělávání.

Metody vzdělávání: v mateřské škole se klade **velký důraz na celkovou samostatnost dětí**, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Vzdělávací program je individualizovaný, učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se **najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky**. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí. Využívat především herních forem a metod práce jako například: metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení. Preferencí je učení na

základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků. Všechny aktivity jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

Hlavní cíle:

1/ rozvíjení dítěte, jeho schopnosti učení a poznání

- . podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- . systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- . podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- . rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání

2/ osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- . poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- . rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se, na činnostech a rozhodnutích
- . vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížování.

3/ získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- . rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- . vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- . vést děti k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé)
- . vést děti k poznání, že může svou životní situaci ovlivnit, že může jednat svobodně, že

však za to, jak se rozhodne a co dělá, odpovídá.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobit tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Pedagogičtí pracovníci se snaží o vytvoření optimálních podmínek, které vedou k rozvoji osobnosti každého dítěte. Vedou děti k učení, ke komunikaci s ostatními a pomáhají jim, aby dosáhly co největší samostatnosti. Na základě znalostí a rozvojových možností každého dítěte poskytujeme včasnou pedagogickou péči a tím zlepšujeme jejich životní i vzdělávací šance. Vytváříme podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálně vzdělávacími potřebami. Navazujeme úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace. Spolupracujeme s dalšími odborníky a využíváme služeb školských poradenských zařízení. Individuální rozvojové možnosti dětí jsou maximálně podporovány. Veškeré činnosti jsou prováděny tak, aby všechny děti zažívaly úspěch a radost z toho, co se jim povedlo.

Pedagogičtí pracovníci si jsou vědomi, že děti, které mají přiznána speciální podpůrná opatření se liší ve svých možnostech a individuálních vzdělávacích potřebách. Proto maximálně využíváme vzdělávací potenciál těchto dětí s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti. **Podpůrná opatření prvního stupně si stanovuje mateřská škola.** Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podpůrná opatření. Při všech postupech, dbáme na to, aby byly v souladu se zájmem dítěte. Podmínky pro vzdělávání odpovídají individuálním potřebám dětí. Uplatňujeme princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. Samozřejmostí je osvojení specifických dovedností na úrovni, která odpovídá individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky na úrovni odpovídající věku dítěte.

Podpůrná opatření prvního stupně:

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP pokud je potřeba, zpracovává škola samostatně. Úpravy ve vzdělávání navrhují pedagogičtí pracovníci, přičemž spolupracují se zákonnými zástupci dítěte.

Podpůrná opatření od druhého až pátého stupně:

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. IVP (individuální vzdělávací plán) zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a to do písemné podoby. S IVP je obeznámen zákonný zástupce a ŠPZ.

Zvýšenou pozornost věnujeme **dětem s odkladem povinné školní docházky**. Pokroky jsou zaznamenávány v individuálním hodnocení dítěte a průběžně konzultovány se zákonnými zástupci dítěte. Dětem s vadami řeči je věnována logopedická péče. V MŠ jsou proškolené logo - preventistky, které se individuálně věnují dětem, které logo péči potřebují.

Vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro **vzdělávání dětí nadaných**. Za nadané dítě se považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Dítě, které vykazuje známky nadání je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá způsobem, při kterém je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se nadále tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále se rozvíjet.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu k základnímu vzdělávání.

Mateřská škola se snaží o maximální komunikaci se zákonnými zástupci. MŠ mimo jiné zprostředkuje nejen dětem, ale i zák. zástupcům podpůrný materiál např. v podobě základních slovíček či frází, které oběma stranám usnadní pobyt v MŠ a následnou komunikaci a vzdělávání. Pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování si českého jazyka.

Vzdělávání a péče o děti mladší tří let.

Pedagogové ve třídě, kde jsou zařazeny děti od dvou do tří let, jsou stabilní, mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie. Je možné, jako posilu pedagogického týmu přijmout i chůvu. Režim dne ve třídě dvouletých dětí bude upraven s ohledem na potřeby dětí. Největší

prostor je věnován volné hře dětí. Pomůcky a hry jsou voleny tak, aby byly pro děti vhodné a především bezpečné. Pro pobyt venku je preferována přílehlá zahrada s pískovišti a herními prvky.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají **spontánní činnosti nad řízenými**. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika.

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dětí

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6. Vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

(k učení)

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

(k řešení problémů)

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

(komunikativní)

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

(sociální a personální)

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

(činnostní a občanské)

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Téma na rok: UČÍME SE HROU

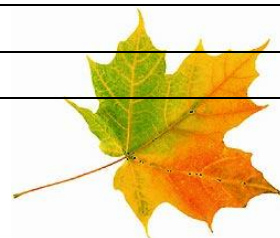
Integrovaný blok: každý integrovaný blok je asi na dobu 10 týdnů

Podzim, Zima, Jaro, Léto.

Témata jsou rozvržena tak, aby pedagog mohl v každém integrovaném bloku jednotlivá témata využívat dle potřeby dětí a třídy.

Integrované bloky	Témata (každý na dobu asi 10 týdnů)
Podzim 	Seznámení s MŠ - značky, děti, personál, prostory
Jak přichází podzim	Barvy podzimu
	Podzim s drakem
	Sklízíme plody podzimu (ovoce, zelenina, plody přírody)
	Zvířata - (v lese, na poli, u vody a ve vodě, v ZOO)
	Domácí zvířata, mláďata, - užitek
	Naši mazlíčci
	Geometrické tvary
	Stromy a keře
Zima 	Počasí, vhodné oblečení
Paní Zima je tu	Ptáci u krmítka
	To jsem já - lidské tělo, osobní hygiena
	Z pohádky do pohádky (poznáváme pohádky, večerníčky)
	Těšíme se na Ježíška
	Mikuláš
	Vánoce
	Zimní sporty
	Voda, sníh a led – jejich vlastnosti
	Předměty denní potřeby, věci a materiály a jejich vlastnosti
Jaro	První květiny
Jak se rodí jaro	Velikonoce
	Kde zvířátka bydlí?
	Naše rodina
	Maminka má svátek
	Práce - hádej, čím jsem
	Děti, pozor, červená
	Ekologie - třídění odpadu, šetříme si přírodu, les, strom, keř
	U lékaře – nemoci, vliv stravy, vitamínů
Léto 	Když všechno kvete
Poznáváme svět	Pilná včelka - hmyz
	Kalendář přírody - počasí, koloběh vody v přírodě, bouřka, vítr, déšť,...
	My jsme malí muzikanti
	Vesmír a my
	Bydlení - město, vesnice
	Dobré ráno, dobrý den - časové vztahy

	Sportujeme pro zdraví
	Těšíme se na prázdniny

Podzim

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho tělo

- učitelka pomáhá všem dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí
- učitelka podporuje osvojování si návyků k podpoře osobního zdraví a pohody a návyky o pohybových činnostech
- učitelka rozvíjí pohybové dovednosti.
- učitelka se snaží vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- učitelka vede děti osvojovat si věku přiměřené dovednosti

Očekávaný výstup

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (úklid hraček, pomůcek, udržovat pořádek
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí. (zvládat překážky, házet a chytat míč, apod. ..)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a umět jej přizpůsobovat pokynu.
- zvládat sebe obsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, umět stolovat, postarat se o sebe a své věci, oblékat se,apod.)
- umět zacházet s běžnými předměty denní potřeby, sportovním náčiním, VV pomůckami a materiály

Konkretizovaný výstup

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (navlékat korálky, skládat mozaiky,...)
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkoly (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho psychika

- učitelka rozvíjí komunikativní dovednosti (verbální i neverbální)
- učitelka rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti, využívá vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu
- učitelka rozvíjí komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- učitelka rozvíjí paměť, pozornost, představivost a fantazii
- učitelka rozvíjí pozornost, paměť, představivost

Očekávaný výstup

- zvládat odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat svůj názor
- umět zachytit své pocity slovně, výtvarně apod.
- naučit se z paměti krátké texty, reprodukovat říkanky, písničky, básničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- umět vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- umět sledovat příběh a popsat situaci (např. podle obrázků)
- nalézat nová řešení
- chápat číselné a matematické pojmy

Konkretizovaný výstup

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, užívat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino)
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, nad, pod, za, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý- velký, větší-menší, nejmenší-největší, dlouhý-krátký, vysoký-nízký, stejný)

- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- samostatně se rozhodnout při některých činnostech
- nebát se požádat o pomoc, radu
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)

Vzdělávací oblast

Dítě a ten druhý

- učitelka vede děti k navazování kontaktů mezi s sebou
- učitelka vede děti k ohleduplnosti ke všemu živému
- učitelka posiluje prosociální chování ve vztahu k druhému, v dětské herní skupině
- učitelka podporuje dětská přátelství
- učitelka upevňuje citové vztahy k okolí a živým bytostem

Očekávaný výstup

- navazovat kontakty s dětmi bez zábran, udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná pravidla druhým a respektovat je
- vnímat, co si druhý přeje, tolerovat ho, komunikovat a mít s ním soucit
- uplatňovat své individuální potřeby, přání, a práva s ohledem na druhého, respektovat ostatní, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Konkretizovaný výstup

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- navazovat kontakty s dospělým (např. novým učitelem)
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokáže odmítnout
- respektovat rozdílné schopnosti

Vzdělávací oblast

Dítě a společnost

- učitelka pomáhá rozvíjet schopnost žít ve skupině ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat
- učitelka podporuje mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody.

- učitelka rozvíjí poznání pravidel společenského soužití
- učitelka vede děti k sociální soudržnosti, aby vnímaly různost kulturních komunit
- učitelka pomáhá dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje užívané společností.

Očekávaný výstup

- začleňovat se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- dokázat zachytit skutečnosti ze svého okolí a umět vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- chápat, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- dokázat porozumět neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- utvářet si základní dětskou představu o morálních hodnotách člověka

Konkretizovaný výstup

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- pojmenovat povahové vlastnosti
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. v divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

Vzdělávací oblast

Dítě a svět

- učitelka vytváří vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- učitelka učí děti osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách
- učitelka rozvíjí úctu k životu ve všech jeho formách
- učitelka vede děti osvojovat si potřebné dovednosti k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- učitelka pomáhá klást otázky a hledá odpovědi na problémy

Očekávaný výstup

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí, pomáhat o něj pečovat (dbá o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, chránit přírodu, spoluutvářet pohodu prostředí)
 - rozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, všechno se kolem mění, vyvíjí a proměňuje
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a podvědomě se mu snažit vyhnout
- všimnout si změn v nejbližším okolí

Konkretizovaný výstup

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, přechod, knihovna, **hasiči,...**)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v MŠ opakují
- zajímat se, co se děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem **ovlivňují, že** každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví)

Rizika

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku

Zima

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho tělo

- učitelka vede děti osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- učitelka rozvíjí užívání všech smyslů a vytváří životní návyky a postoje
- učitelka rozvíjí pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky a rozvíjí fyzickou i psychickou zdatnost

Očekávaný výstup

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkci, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím a sportem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišuje zvuky a tony, zrakově rozlišuje tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě, vnímá hmatem
- mít povědomí o významu péče o čistotu, zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých sportech, rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- zvládat základní pohybové dovednosti, pohybovat se ve skupině dětí, ve sněhu, na ledu i písku, koordinovat lokomoci a další pohyby těla

Konkretizovaný výstup

- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (rameno, koleno, loket,..) a některé vnitřní orgány (srdce, plíce, mozek, žaludek,..)
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě,..) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho psychika

- učitelka posiluje přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost)
- učitelka rozvíjí komunikační schopnosti verbální i neverbální

- učitelka rozvíjí schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině, ke svému okolí
- učitelka rozvíjí komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- učitelka vede děti osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjí zájem o psanou podobu jazyka
- učitelka vytváří pozitivní vztah k intelektuálním činnostem, k učení a pro práci s informací

Očekávaný výstup

- umět vést rozhovor (naslouchá druhým, vyčká, až druhý dokončí myšlenku, ptá se)
- domlouvat se slovy i gesty, improvizovat, rozhodovat o svých činnostech
- rozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větech, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, divadlo)
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si, vést rozhovor
- správně vyslovovat, sluchově rozlišovat počáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, sledovat očima zleva doprava, poznávat některá písmena a číslice.
- učit se nová slova a aktivně je používá, ptát se na slova, kterým nerozumí, rozlišovat některé obrázkové symboly a rozumět jejich významu, funkci

Konkretizovaný výstup

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy + složené barvy a další barevné kvality – (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

Vzdělávací oblast

Dítě a ten druhý

- učitelka posiluje prosociální chování ve vztahu k druhému- v dětské herní skupině
- učitelka podporuje schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- učitelka seznamuje děti s pravidly v chování ve vztahu k cizím lidem.
- učitelka učí děti chránit si osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými
- učitelka rozvíjí interaktivní a komunikativní dovednosti

Očekávaný výstup

- získávat svůj postoj nebo názor, učí respektovat jiný postoj nebo názor
- respektovat potřeby druhého (v rodině, v MŠ apod.) dělí se s druhým o hračku, pomůcku, pamlsky apod.
- rozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, chová se obezřetně při setkání s neznámými dospělými
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým, překonávat stud

Konkretizovaný výstup

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- důvěřovat vlastním schopnostem

Vzdělávací oblast

Dítě s společností

- uč. vytváří podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- uč. rozvíjí estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (např. poslech pohádek, příběhů a veršů, sledování dramatizací)
- uč. seznamuje děti s tradicí a kulturou, rozvíjí základní kulturně společenské postoje
- uč. vytváří povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

Očekávaný výstup

- utvářet základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim, podle této představy se chová (doma, v MŠ, na veřejnosti)
- pozorně naslouchat, vnímat kulturní i umělecké podmínky, umět sledovat, říct, co bylo zajímavé, co je zaujalo
- sledovat se zájmem kulturní, dramatické či hudební představení a hodnotí jej

- chovat se zdvořile, má úctu k druhému, váží si práce a úsilí druhého
- dodržovat pravidla her, jedná spravedlivě, hraje fair
- uvědomovat si, že někteří lidé mohou ohrožovat svým chováním druhé

Konkretizovaný výstup

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)

Vzdělávací oblast

Dítě a svět

- učitelka vede děti osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- učitelka vede děti k osvojování si potřebných dovedností k vykonávání jednoduchých činností, vytváří zdravé a bezpečné prostředí
- učitelka vytváří povědomí o vlastní sounáležitosti se světem živou i neživou přírodou, lidmi a společnostmi
- učitelka vytváří a upevňuje schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- učitelka vede děti chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak ničit a poškozovat

Očekávaný výstup

- zvládat jednoduché činnosti a požadavky na dítě kladené v oblasti péče o své okolí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný a nekonečně pestrý - jak svět přírody, tak svět lidí
- porozumět, že změny jsou běžné a přirozené a že vše se kolem mění
- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, o planetě Zemi

Konkretizovaný výstup

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné (vítr, déšť, záplavy, sucho, teplo, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí.

Rizika

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem, nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti

Jaro

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho tělo

- učitelka rozvíjí ovládání pohybového aparátu tělesné funkce
- učitelka rozvíjí ovládání pohybového aparátu v souladu se zdravím
- učitelka rozvíjí pohybové a manipulační činnosti
- učitelka vede děti osvojovat si praktické dovednosti přiměřené věku
- podporuje děti k osvojování si poznatků o tělovýchově a sportu
- učitelka přispívá k vytváření návyků zdravého životního stylu

Očekávaný výstup

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru, ovládat dechové svalstvo
- sladit pohyb se zpěvem, ovládat orientaci v prostoru a běžné způsoby pohybu
- mít povědomí o významu zdravého životního stylu (aktivní pohyb, zdravá výživa)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, sportovním náradím a náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály, potřebami denní potřeby
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v přírodě podle potřeby hledat pomoc

Konkretizovaný výstup

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho psychika

- učitelka upevňuje výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- učitelka posiluje radost z objevovaného, probouzí zájem a zvědavost dítěte
- učitelka rozvíjí představivost, mluvený projev, představivost a fantazii
- učitelka cvičí paměť, pozornost a rozvíjí kultivovaný projev
- učitelka rozvíjí pozitivní city dítěte k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry)

Očekávaný výstup

- správně vyslovovat, ovládat dech a tempo řeči, intonaci řeči
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat skutečností k učení
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- rozlišovat některé obrázkové symboly (poznávat některá číslíčka a písmena)
- chápat matematické pojmy
- vyprávět příběh, pohádku, popsat situaci skutečnou i podle obrázku
- nalézat nová řešení
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si pamatovat a vybavit si

Konkretizovaný výstup

- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- rozkládat slova na slabiky
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodií (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, krátký rytmický celek
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle a v prostoru
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)

Vzdělávací oblast

. Dítě a ten druhý

- učitelka rozvíjí respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému
- učitelka vede děti k ohleduplnosti ke druhému
- učitelka učí děti chránit bezpečí své i druhých

- učitelka upevňuje citové vztahy ke svému okolí a k živým bytostem
- učitelka vytváření k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Očekávaný výstup

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, stejná práva a že osobní odlišnosti jsou přirozené, přesto že je každý jiný jinak vypadá, jinak se chová
- rozhodovat o svých činech
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod.
- odmítat komunikaci, která mu je nepříjemná

Konkretizovaný výstup

- spolupracovat s dospělým
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- cítit sounáležitost s ostatními

Vzdělávací oblast

Dítě a společnost

- učitelka rozvíjí schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- učitelka rozvíjí schopnost žít ve společenství ostatních lidí a vnímat základní hodnoty
- učitelka pomáhá dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- učitelka vytváří pozitivní vztah ke kultuře a umění
- rozvíjí dovednost vyjadřovat se a projevovat
- učitelka buduje estetický vztah k životu, příprava společné slavnosti pro maminku

Očekávaný výstup

- chápat, že každý má svou roli a své postavení
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dětmi a dospělými.
- zacházet šetrně s vlast. i cizími předměty, hračkami, pomůckami, knížkami apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky
- utvářet si základní dětskou představu o morálních hodnotách člověka.
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, výtvarných činností, modelováním a tvorbou z papíru
- zachytit představy ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik

Konkretizovaný výstup

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- pochopit funkci rodiny a jejích členů
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Vzdělávací oblast

Dítě a svět

- učitelka upevňuje pocit sounáležitosti i neživou přírodou
- učitelka rozvíjí u dětí úctu k životu ve všech formách
- učitelka rozvíjí schopnost vážit si života ve všech formách
- učitelka učí děti klást otázky a hledat odpovědi na různé podměty a problémy
- učitelka seznamuje děti s místem a prostředím ve kterém žijí a že se neustále mění

Očekávaný výstup

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké, využitelné pro další učení a životní praxi
- zvládat běžné situace a požadavky, i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují.
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických skutečností a dostupných ukázek v okolí dítěte
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).
- vnímat, že svět lidí i svět přírody má svůj řád.

Konkretizovaný výstup

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmou tradici oslav
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

Rizika

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- nedostatečné nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí

Léto

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho tělo

- učitelka vede děti osvojovat si poznatky o pohybových činnostech
- učitelka vede děti osvojovat si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti
- učitelka podporuje rozvoj a užívání všech smyslů
- učitelka rozvíjí pohybové dovednosti k uvědomění vlastního těla
- učitelka podporuje rozvoj psychické i fyzické zdatnosti

Očekávaný výstup

- zachovávat správné držení těla, zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí, uplatňuje hygienické a zdravotně preventivní návyky
- těšit se z hezkých a příjemných prožitků, kulturních krás i setkání se s uměním
- zachovávat správné držení těla
- zacházet s předměty denní potřeby, drobnými nástroji a běžnými pracovními pomůckami

Konkretizovaný výstup

- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- vést stopu tužky při kresbě, apod.
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- bránit se projevům násilí

Vzdělávací oblast

Dítě a jeho psychika

- učitelka rozvíjí jazykové dovednosti- výslovnost, recitaci, přednes
- učitelka rozvíjí paměť, hudební a taneční aktivity
- učitelka rozvíjí zájem o psanou podobu jazyka
- učitelka vytváří základy pro práci s informacemi – knihy a obrazový materiál
- učitelka podporuje osvojit si relativní citovou samostatnost

Očekávaný výstup

- správně vyslovovat, ovládat dech, intonaci i tempo řeči
- projevovat zájem a soustředěně poslouchat hudbu, sledovat divadlo, četbu (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj)
- poznávat některá písmena a číslice, sledovat zleva doprava, poznávat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat se samostatně a smysluplně, rozumět slyšenému
- zorganizovat hru, uvědomovat si své možnosti i limity, své silné a slabé stránky
- respektovat předem vyjasněná a pochopené pravidla
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Konkretizovaný výstup

- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- vyčlenit hlásku na začátku a na konci slova
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobit některé písmena, číslice
- orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)

Vzdělávací oblast

Dítě a ten druhý

- učitelka vytváří citové vztahy k rodině
- učitelka vede děti k ochraně osobního soukromí a svého bezpečí
- učitelka rozvíjí komunikační dovednosti verbální i neverbální
- učitelka vede děti učit se chránit bezpečí své i druhých
- učitelka posiluje prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem

Očekávaný výstup

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- mít ohled na druhého a soucítí s ním
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými, dokázat odmítnout **komunikaci**, která je mu nepříjemná
- chápat, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- respektovat jiný názor či postoj
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uplatňovat své individuální potřeby a práva s ohledem na druhého

Konkretizovaný výstup

- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- spoluvytvářet prostředí pohody
- nabídnout pomoc

Vzdělávací oblast

Dítě a společnost

- učitelka rozvíjí základní společenské postoje, návyky a dovednosti dětí
- učitelka vytváří základní kulturní a společenské postoje
- učitelka vytváří povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- učitelka vede k poznávání pravidel společenského soužití.
- učitelka podporuje rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávaný výstup

- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc apod.)
- mít povědomí o rozmanitosti jiných kultur
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- chovat se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Konkretizovaný výstup

- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

Vzdělávací oblast

Dítě a svět

- učitelka rozvíjí pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností
- učitelka rozvíjí pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí
- učitelka rozvíjí povědomí o existenci různých kultur a národů
- učitelka vede k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- učitelka rozvíjí schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávaný výstup

- vnímat, že svět lidí i svět přírody má svůj řád
- mít elementární povědomí o Zemí, vesmíru, o existenci různých národů, zemí, kultur, apod.
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí, jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- zvládat jednoduché činnosti a požadavky na dítě kladené
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Konkretizovaný výstup

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemí, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

Rizika

- špatný řečový vzor

- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporující estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhými
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí

7) Evaluační systém MŠ Štítý

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Plánování předškolního vzdělávání, sledování a vyhodnocování jeho průběhu i výsledků jsou důležité etapy vzdělávacího procesu, jejichž propojenost zvyšuje efektivitu vzdělávání poskytovaného v MŠ. Analýza pedagogického procesu a jeho výsledků i vyvozování odpovídajících závěrů a jejich reflexe by měla být samozřejmostí.

Evaluace TVP

-hodnotíme tematickou část po ukončení tématu...1x za týden nebo za 2 týdny

Kdo? -všechny učitelky

-provádíme diagnostiku dětí do záznamových archů

Jak? - pomocí záznamových archů a portfolií dítěte, průběžně během celého roku

Kdo? - všechny učitelky

Autoevaluace pedagogických a provozních zaměstnanců

Hodnocení práce učitelky (své vlastní)

Kdo? - učitelky provádí sebehodnocení

Jak? - průběžně ústně, 1x ročně písemně

Hodnocení práce učitelky

Kdo? - zástupce ředitelky pro MŠ provádí hospitační činnost dle plánu hospitací -. průběžně

Jak? -pomocí záznamového archu pro hospitaci

Hodnocení práce provozních zaměstnanců

- kontrola pracoviště z hlediska čistoty, dodržování BOZP a PO...

Kdo? – vedoucí provozních zaměstnanců nebo zástupce ředitelky.....průběžně

Evaluace ŠVP

Sledujeme funkčnost ŠVP a jeho soulad s RVP PV (v případě potřeby zpracujeme úpravy)

Kdo? - zástupce ředitelky, všechny učitelky

Přílohy:

- 1) Vstupní dotazník pro rodiče

Dotazník pro rodiče dítěte

Milá maminko, milý tatínku,

Abychom se co nejvíce poznaly s Vaším dítětem, prosím, odpovězte na následující otázky:

Jméno Vašeho dítěte.....

Jak si přejete, aby bylo Vaše dítě oslovováno?

.....
.....

Které aktivity má Vaše dítě nejradši a s čím si rádo hraje?

.....
.....
.....

Zvládá dítě základní hygienické návyky (použití WC, mytí rukou, použití kapesník)?

.....
.....
.....

Jaké je oblíbené jídlo vašeho dítěte?

.....
.....

Je jídlo, které Vaše dítě nejlíbe?

.....
.....
.....

Je nápoj, který Vaše dítě nepije (např. mléko, kakao)?

.....
.....
.....

Chcete, aby Vaše dítě

- *jedlo všechno*
- *alespoň ochutnalo*
- *Nejedlo, pokud nechce*

Z čeho si myslíte, že by mohlo mít Vaše dítě obavy?

.....
.....
.....

Spává Vaše dítě doma po obědě (pravidelně)?

.....
.....

Máte zájem o společné akce mateřské školy a rodičů? Jaké akce?

.....
.....
.....
.....

Chcete nám sdělit nějaké další podrobnosti o Vašem dítěti?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Děkujeme za Vaši ochotu a těšíme se na další spolupráci.

Děti se učí tomu, v čem žijí

Žije-li dítě v prostředí povzbuzování,
naučí se důvěřovat si.

Žije-li dítě v prostředí chvály,
naučí se oceňovat.

Žije-li dítě v prostředí výtek,
naučí se odsuzovat.

Žije-li dítě v prostředí nepřátelství,
naučí se útočit.

Žije-li dítě v prostředí posměchu,
naučí se být plaché.

Žije-li dítě v prostředí zahanbování,
naučí se cítit se provinile.

Žije-li dítě v prostředí tolerance,
naučí se být trpělivé.

Žije-li dítě v prostředí slušnosti,
naučí se být čestný.

Žije-li dítě v prostředí bezpečí,
naučí se věřit.

Žije-li dítě v prostředí spokojenosti,
naučí se mít se rádo.

Žije-li dítě v prostředí přátelství,
naučí se být rádo na světě.